

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. VII. Qui omisit inculpabiliter in Confessione aliquod mortale, tenetur
ad iteratam Confessionem; sed quòd ante proximam Communionem, non
facilè evinces.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

Peres pro fine; An qui prius confessus fuerat, & postea recordatur peccati, quod in Confessione oblitus omiserat, per se loquendo, teneatur illud confiteri ante Communionem? Affirmant communiter Doctores; equidem non evidenter probatur ex ratione, aut verbis legis. Dico igitur:

CONCLUSIO VII.

Qui omisit inculpabiliter in Confessione aliquod mortale, teneatur ad iteratam Confessionem; sed quod ante proximam Communionem non facile evinces.

Confessario id aperire, antequam communicet. Hactenus Henriquez.

Dixi autem, videtur docere, quia verba obseura sunt, & (si credimus Cardinali supra, & Reginaldo lib. 29. n. 105.) non concedunt licentiam generalem omittendi novam Confessionem ante Communionem, eod quod jam sit homo probatus per Confessionem; sed particularem tantum illi, qui accessit ad altare ob vitandam irreverentiam, quae erga Sacramentum ipsum committeretur, recedendo indecenter coram aliis, quando ipsum administratur. Paret ex verbis posterioribus: *Poenitens tamen* &c. quibus significat, si memoria peccati occurrat, antequam accedat ad altare, debere omnino quari Confessarium.

Quidquid sit de mente istius Auctoris, ex ipsius verbis accipio rationem pro generali licentia; hanc nimirum: ille digne communicet, qui accedit iustus & probatus per Confessionem. Ubi enim aliud requiritur ab Apostolo?

Quocirca ad rationem communis sententiae, Respondeo: nusquam gentium scriptum invenitur, omnia peccata mortalia esse confitenda; sed tantum esse confitendum illi, qui habet conscientiam peccati mortalis. Verba Tridentini sunt clara: *Et ne tantum Sacramentum* (inquit sess. 13. can. 11.) *indigne, atque ideo in mortem & condemnationem sumatur, statuit atque declarat ipsa sancta Synodus, illis, quos conscientia peccati mortalis gravat, quantumcumque etiam se contritos existiment, habita copia Confessoris, necessario praemittendam esse Confessionem sacramentalem.* Non dicit, omnium peccatorum, ut alii volunt; sed simpliciter, *Confessionem*, sive unius, sive omnium. Enimvero qui alicujus Confessionem praemittit, non habet amplius conscientiam peccati mortalis non remissi, saltem indirecte per Confessionem.

Nec movearis, quia dicitur: *Quantumcumque se contritos existiment.* Etenim vel ex hoc solo patet Concilium non loqui de illis, quibus per absolutionem remissa sunt omnia peccata, estd indirecte tantum; quippe ad istam indirectam remissionem non requiritur contritio. Quos ergo intelligit? Respondeo; qui per meram contritionem sine ullo Sacramento sunt iustificati.

Colligo ex fine legis, qui est certus status gratiae, quantum possibile est secundum humanam diligentiam. Quis autem ambigat indirecte absolutum a peccatis commissis, certiorum esse de sua justificatione, quam contritum tantum: imo tam certum quam directe absolutum ab omnibus peccatis confessis?

Sed contra, qui per revelationem divinam sciret se esse iustum, adhuc deberet confiteri: ergo &c. Respondeo primo, unde constat? Siquidem cessante adequato fine legis, etiam solum negativè in casu particulari, cessat ipsa lex: ut omittam quod hic casus tanquam omnino

Lugo.

Reginaldus.

Ejus probatio.

63.

Respondetur ad rationem communis sententiae

desumptam ex Tridentino.

64.

Obiectio solvitur primo.

61. Peccatum mortale ex oblivione, vel aliàs sine culpa non expressum in Confessione, aliquando debere exprimi, ut directè absolvatur, fuit hactenus communis sententia, de qua ex professo in materia de Poenitentia. Impræsentiarum eam suppono tanquam certam, & dubito tantum de tempore præcedente Communionem. Equidem pro illo esse obligationem probat communis consensus Doctorum, accedente consuetudine Ecclesiae ita legem interpretante.

Reddi potest ratio à priori inquit Lugo disp. 14. n. 127. Quia præceptum non est confitendi utcumque, sed confitendi omnia peccata ante Communionem; hoc autem non impletur, nisi illud aliud peccatum deferatur ad iudicem ante Communionem.

Probat à simili in præcepto Confessionis in articulo mortis, quod similiter obligat ad confitenda omnia peccata. Unde licet aliquis confessus sit omnia, quorum recordabatur, & absolutus jam sit, si tamen postea recorderet alterius peccati, debet iterum confiteri singula prout memoriae occurrunt, antequam moriatur; quia debet ante mortem omnia dicere integre. Similiter ergo cum sit præceptum omnia confitendi ante Communionem, debent omnia dici prout in memoriam redeunt ante Communionem. Hæc ille.

62. Contrarium videtur docere Henriquez lib. 8. de Eucharistia cap. 46. §. 3. ubi sic scribit: Laicus verò, qui ad linteam altaris adstat paratus communicare cum aliis & Confessionem præmiserat, excusatur propter reverentiam Sacramenti, ne statim redeat ad Confessarium, ut directè absolvatur à peccato, cujus fuerat oblitus; etiam seclusa notâ & scandalo; cum jam accedat iustus & probatus per Confessionem; expeditque communiter, ne Sacerdos ad altare audiat reconciliationem volentium communicare. Poenitens tamen novi peccati memor, antequam ad altare accedat, teneatur quæsitio

Peccatum mortale ante Communionem exprimi debet.

Lugo. Lugo à priori.

Probat à simili.

62. contrarium videtur docere Henriquez.

nino extraordinarius non videatur unquam comprehensus fuisse sub lege ordinaria.

An qui per revelationem seicret se iustum teneretur confiteri?

Hinc non dicit Concilium, quantumcumque iusti sint, vel etiam contriti; sed, quantumcumque se contritos existiment, vel, ut loquitur cap. 7. quantumvis sibi contritus videatur. Quamquam enim contritio sit medium certissimum justificationis, & omnino infallibile; tamen facile fieri potest, ut quis videatur sibi contritus, cum tamen reverà non sit. Et verò procurationem status gratiæ esse finem hujus legis, satis indicant illa verba Tridentini suprà can. 11. Et ne tantum Sacramentum indignè, atque idè in mortem & condemnationem sumatur &c. Quis autem credat indignè sumere Sacramentum, cui Deus particulariter revelavit statum gratiæ?

Quidni, reponit aliquis, utpote communicans contra præceptum Dei vel Ecclesiæ; adeoque in statu peccati mortalis, sicuti si communicaret non jejunos? Respondeo de obligatione jejunii constare ex præcepto Ecclesiæ, cujus finis nullatenus cessat in istis circumstantiis, prout contendimus cessare finem præcepti de præmittenda Confessione.

Dices; potuit Deus vel Ecclesia velle obligare ad procurationem status gratiæ præcisè per hoc determinatum medium, quod ex se est actus virtutis, adeoque non cessat finis adæquatus; quia semper manet motivum virtutis Poenitentia. Quemadmodum in communi lege jejunii semper reperitur motivum virtutis Temperantia, & ideo lex non cessat, tametsi in casu particulari cesset marceratio corporis, quæ solum est finis legis inadæquatus.

Respondeo, indubiè sic potuisse fieri, sed factum esse, non satis liquet, sive ex ratione, sive ex verbis legis. Atque ut esset obligatio confitendi in casu illo extraordinario, adhuc Nego Consequentiam: nam contendimus, in casu Conclusionis Confessionem debitam fuisse præmissam.

Talis obligatio non ostenditur;

65.

Si inferas: ergo numquam amplius debeo confiteri illud peccatum, & potero semper ita communicare, nisi occurrat novum peccatum mortale nequidem indirectè absolutum. Respondeo Negando Consequentiam, saltem pro prima parte. Patet ex dictis in principio Conclusionis. Cum ergo sit obligatio aliquando confitendi illud peccatum, ad minus in articulo mortis; nisi enim tunc illud confiteatur, non poterit amplius confiteri, cum tamen semel in vita ex jure divino obliget Confessio omnium & singulorum peccatorum; ut suppono ex dicendis in materia de Poenitentia, non solum propter statum gratiæ, sed quia Deus vult sibi satis fieri per talem actum pro peccatis hic commissis.

equidem peccata illa teneretur aliquando confiteri.

Respondeatur ad confirmationem com.

Ex quo festinè colligitur responsio ad confirmationem communis sententiæ suprà ex Legge desumptam; siquidem in casu Conclu-

tionis agitur de Confessione præmittenda Communioni, non quomodocumque, sed ut eà, tanquam medio quasi certissimo, homo sit dispositus ad effectum hujus Sanctissimi Sacramenti. Illa autem præmissa fuit; & licet non omnium peccatorum, attamen hujusmodi, per quam omnia peccata tam certè & infallibilitè fuerunt remissa, ac si fuissent omnia expressa. Quidni ergo illa sufficiat ad dignè communicandum: non tantum semel, sed fortè semper, quousque occurrat novum peccatum mortale, nequidem indirectè absolutum? Et ideo negavi suprà Consequentiam, saltem pro prima parte.

Num igitur etiam secunda pars poterit negari? Affirmo, & disparitatem explico in præcepto annuæ Confessionis. Qui hoc anno confessus est aliquid peccatum mortale, non tenetur eodem anno confiteri peccatum inculpabiliter omissum in illa Confessione; tenetur equidem anno sequenti: quia singulis annis tenetur semel confiteri omnia peccata, quæ ex jure divino tenetur semel in vita confiteri. Ergo similiter qui semel confessus est, non tenetur peccatum omissum confiteri ante proximam Communionem, secus ante secundam, vel tertiam, aut vigesimam. Siquidem præcipitur Confessio ante singulas Communiones, quando est memoria peccati, quod ex præcepto divino aliquando est confitendum.

Respondent Adversarii Negando Consequentiam: differentiam assignant; quia præceptum illud Confessionis tantum obligat semel in anno, ut constat ex Tridentino sess. 14. c. 5. ubi sic ait: Neque enim per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, ut Christi fideles confiteantur, quod iure divino necessarium & institutum esse intellexerat; sed ut præceptum Confessionis, saltem semel in anno ab omnibus & singulis impleatur.

Sed contrà: ergo tenetur peccata oblita, vel aliàs justè omissa etiam eodem anno confiteri; quia si in isto anno occurreret articulus mortis, deberet omnia confiteri ex præcepto divino, Ergo nulla differentia.

Respondent ulum Fidelium ita explicasse præceptum annum; contrario autem modo præceptum præmittendi Confessionem Communioni.

Contrà; etiam Fideles solent sapius confiteri in anno quando relabuntur in peccatum, & tamen non est obligatio secundum probabilem sententiam, & idem dici potest de peccatis oblitis.

Præterea quòd Fideles communiter soleant confiteri peccata oblita ante primam Communionem provenit ex ignorantia, putantes esse obligationem, ubi reverà non est. Et unde illa ignorantia? Ex defectu instructionis. Sicuti plerique confitentur peccata dubia, quod fortè non est necessarium; quia nemo est, qui id eos doceat.

68. Sanè verba præcepti simpliciter verificantur de unica Confessione, ut patet ex Tridentino sess. 13. can. 11. supra allegato, & cap. 7. ubi eodem modo loquitur: Nullus, inquit, sibi conscius peccati mortalis (non confessi implicitè, vel explicitè) quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat.

Probatur à simili, quia quando ad lucrandum Jubilæum exigitur Confessio, non est necesse iterum confiteri intrà tempus Jubilæi peccatum, cujus oblitus est poenitens in Confessione jam tunc facta, ut communiter tradunt Doctores.

66. Respondet Lugo supra n. 130. ad Jubilæum solidum exigitur unica Confessio, quæcumque illa sit, unde licet alioquin sola venialia confessus sit, & postea incidit peccatum mortale intrà tempus Jubilæi, non erit opus iterum confiteri ad lucrandum Jubilæum; sed sufficit actus contritionis: quod tamen constat esse salum in nostro casu.

Sed contrà; unde colligitur ad Jubilæum sufficere unicam Confessionem, nisi quia simpliciter requiritur Confessio, quæ de illa unica verificatur? Neque enim dicitur: Qui semel confessus fuerit, sed, Qui confessus fuerit.

Quod verò non sufficiat in casu Conclusionis Confessio venialium, vel etiam mortalium, quando post illam Confessionem committitur novum mortale, Quid miramur? Jam enim habetur conscientia peccati mortalis numquam confessi explicitè, vel implicitè; ac per consequens numquam remissi directè, vel indirectè per Sacramentum Poenitentiae. Porro ex præcepto divino, vel Ecclesiastico requiritur, ut homo medio illo certissimo & securissimo ponatur in statu gratiæ, quando haberi potest.

69. Atque hæc sufficiant pro illa sententia, quam existimo speculative loquendo, attentà solâ ratione, & verbis legis non esse improbabilem, immo in praxi sequendam ab hominibus scrupulosi, qui iteratis vicibus solent recurrere ad Confessarium, etiam sæpè cum propria infamia, & irreverentia Sacramenti.

70. Sanum consilium est (inquit D. Bonaventura 4. dist. 13. in expositione literæ) quòd homo se ante diligenter præparet, & in Missa (loquitur de Sacerdote celebrante) non cogitet de se; sed magis de Sacramento, id est, ut amplius non cogitet de propria dispositione & Confessione, quin potius ad divinam bonitatem, & tantum Sacramentum advertat animum: id enim in majorem Dei gloriam & propriam utilitatem cedit; & ad sedandos scrupulos maxime conducit.

Interim quo viso quisque tangatur, nulla potestas est, ait D. Aug. lib. 3. de libero arbitrio cap. ultimo: quamobrem iis, qui scrupulosè tanguntur cogitationibus propriæ dispositionis & Confessionis, placeat consilium meum, ut dis-

cant in cordibus suis, non est obligatio iteratò confitendi ante proximam Communionem: non est Sacramentum inquietudinis, sed pacis; Deus totius consolationis est, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra.

Si autem à me quaeritur, an saltem non sit obligatio novæ contritionis? Respondeo breviter, nullum est præceptum contritionis, ubi nullum est peccatum mortale non remissum. Probatur; quia tota obligatio habendi contritionem quando non præmittitur Confessio, fundatur in eo, quòd Eucharistia sit Sacramentum vivorum, adeoque per se loquendo prærequirit statum gratiæ. Cùm ergo in nostro casu, jam homo supponatur esse in statu gratiæ per Confessionem præcedentem, & absolutionem quâ indirectè ablata fuerunt omnia peccata mortalia, quo fundamento asseritur nova obligatio habendi contritionem post memoriam peccati omitti?

An fortassis quia est præceptum poenitendi de omnibus peccatis in particulari, & non tantùm in communi per detestationem universalem? Estò tale præceptum esset (quod non, ut ostendo inferiùs proprio loco) sæpè contingit, quòd postquam aliquis doluit per contritionem de omnibus peccatis in particulari, obliviscatur postea unius ex illis in ipsa Confessione, & postea recordetur, quando est in altari. Tunc autem quis dicat hujusmodi hominem debere iterum conteri de peccato illo, de quo expressè contritus jam erat: non ergo debet necessariò subrogari contritio loco Confessionis, quando Confessio non potest, vel non debet haberi.

Ex hoc autem colligitur, nec debere id fieri, quando ab initio fuit oblitus: quia per contritionem universalem verè doluerat jam homo de illo peccato, quæ contritio habitualiter perseverat, quamdiu non revocatur.

Rogas iterum; an qui in Missa recordatur, quòd sit in peccato, debeat statim elicere contritionem? Respondeo si recordatur ante consecrationem, satis est si ante illam conteratur; sin autem post, sufficit quòd ante Communionem, ut non peccet novo peccato mortali. Nam status gratiæ requiritur sub mortali in confidente vel recipiente Sacramentum, non in exercente alias actiones, etiam Ordinis Sacri, ut diximus disp. 1. de Sacramentis in genere sect. 7. concl. 11. & sect. 8. concl. 3.

Petes 3. an sit aliquod præceptum confitendi statim post Communionem, quando aliquis absque Confessione communicavit? Responsio sumitur ex Concilio Tridentino sess. 13. cap. 7. eritque

70. & de oblitio in Confessione dolere de novo non obligatorium.

71. An qui in Missa recordatur peccati debeat statim elicere contritionem.